

Briselē, 2025. gada 9. septembrī
(OR. en)

12658/25

ENV 817
MI 637
DELECT 127

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2025. gada 8. septembris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	C(2025) 5961 final
Temats:	KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../... (8.9.2025), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/65/ES groza attiecībā uz atbrīvojumu svina kā leģētājelementa izmantošanai tēraudā, alumīnijā un varā

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2025) 5961 final.

Pielikumā: C(2025) 5961 final

Briselē, 8.9.2025.
C(2025) 5961 final

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(8.9.2025),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/65/ES groza attiecībā uz atbrīvojumu svina kā leģētājelementa izmantošanai tēraudā, alumīnijā un varā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Ar šo Komisijas deleģēto direktīvu attiecībā uz atbrīvojumiem svinam kā leģētājelementam tēraudā, alumīnijā un varā groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (“*RoHS* direktīva”)¹ III pielikumu, lai to pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai.

RoHS direktīvas 4. pantā ir noteikti ierobežojumi dažu bīstamu vielu izmantošanai elektriskās un elektroniskās iekārtās (EEI). Pašlaik direktīvas II pielikumā ir iekļautas 10 vielas, kuru izmantošana ir ierobežota: svins, dzīvsudrabs, kadmījs, sešvērtīgais hroms (hroms (VI)), polibrombifenili (PBB), polibromdifenilēteri (PBDE), bis(2- etilheksil)ftalāts (DEHP), butilbenzilftalāts (BBP), dibutilftalāts (DBP) un diizobutilftalāts (DIBP).

RoHS direktīvas III un IV pielikumā ir norādīti konkrētu lietojumu EEI materiāli un detaļas, kas ir atbrīvoti no *RoHS* direktīvas 4. panta 1. punktā noteiktajiem vielu lietojuma ierobežojumiem. Direktīvas 5. pantā ir atļauts III un IV pielikumu pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai (attiecībā uz atbrīvojumu piešķiršanu, pagarināšanu un anulēšanu). Atbilstoši 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajam atbrīvojumi ir jāiekļauj III un IV pielikumā tikai tad, ja šāda iekļaušana nevājina Regulā (EK) Nr. 1907/2006 (“*REACH* regula”)² noteikto vides un veselības aizsardzību un ja ir izpildīts kāds no šādiem trim nosacījumiem:

- ja to likvidēšana vai aizvietošana, mainot konstrukciju vai tādas materiālus un tādas detaļas, kurām nevajag nevienu no II pielikumā uzskaitītajiem materiāliem vai vielām, zinātniski vai tehniski nav realizējama;
- ja aizstājēju uzticamība nav nodrošināta,
- ja aizvietošanas radītā kopējā nelabvēlīgā ietekme uz vidi, veselību un patērētāju drošību varētu būt nozīmīgāka par tās radītajiem kopējiem ieguvumiem attiecībā uz vidi, veselību un patērētāju drošību.

Tāpēc lēmumos par atbrīvojumiem un to ilgumu ir jāņem vērā aizstājēju pieejamība un aizstāšanas sociālekonomiskā ietekme. Tāpat lēmumos par atbrīvojumu ilgumu ir jāņem vērā jebkāda potenciālā ietekme uz inovāciju. Vajadzības gadījumā, vērtējot atbrīvojuma kopējo ietekmi, ir jābalstās uz aprites cikla koncepciju.

EEI, uz kurām attiecas *RoHS* direktīva, klasificē saskaņā ar tās I pielikumā noteikto kategorizāciju.

RoHS direktīvas 5. panta 1. punktā ir noteikts, ka Komisijai ir atļauts EEI materiālus un detaļas, kas paredzēti konkrētiem lietojumiem, III un IV pielikuma sarakstos iekļaut ar atsevišķiem deleģētajiem aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 20. pantu. Atbrīvojuma pieteikumu iesniegšanas procedūra ir noteikta 5. panta 3. punktā un V pielikumā.

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

2. PIRMS AKTA PIEŅĒMŠANAS NOTIKUSĪ APSPIEŠANĀS

Pieprasījumus piešķirt vai pagarināt atbrīvojumus Komisija no uzņēmumiem saņem saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 3. punktu³.

Direktīvas III pielikumā ir uzskaitīti trīs galvenie punkti attiecībā uz svinu kā leģētājelementu tēraudā (6(a) punkts), alumīnijā (6(b) punkts) un varā (6(c) punktu), uz kuriem sākotnēji attiecās viens punkts. Pamatojoties uz jaunāko pārskatu rezultātiem, šie punkti tika paplašināti, lai pielāgotu ierakstus tehnikas un zinātnes attīstībai un izveidotu īpašus papildu apakšierakstus.

Svins kā leģētājelements tēraudā

Atbrīvojums, kas noteikts 6(a)-I punktā, tika iekļauts *RoHS* direktīvas III pielikumā ar Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2018/739⁴. Uz šo jauno punktu ir pārcelta 1.–7. un 10. kategorija, kas bija jāpārskata. Atbrīvojums, kas minēts 6(a)-I punktā, zaudēja spēku 2021. gada 21. jūlijā. Atbrīvojums, kas minēts 6(a)-I punktā, attiecas uz svina kā leģētājelementa izmantošanu tēraudā **mehāniskai apstrādei un cinkotā tēraudā**. Salīdzinājumā ar iepriekšējo atbrīvojumu 6(a) punktā, kas bija spēkā arī attiecībā uz dažām EEI kategorijām, svina zemākā robežkoncentrācija cinkotā tēraudā tika samazināta līdz 0,2 masas %.

Konkrētāk, 6(a) punkts zaudē spēku 2023. gada 21. jūlijā attiecībā uz 8. kategorijas medicīniskajām ierīcēm *in vitro* diagnostikai (IVD), 2024. gada 21. jūlijā attiecībā uz 9. kategorijas rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumentiem (*IMCI*), kā arī attiecībā uz 11. kategoriju “citas EEI, kas neietilpst nevienā no pārējām kategorijām” (citas EEI).

RoHS direktīvas 5. panta 5. punktā noteiktajā pagarināšanas termiņā Komisija 2020. gada 17. janvārī un 20. janvārī saņēma divus pieteikumus par 6(a) punktā un 6(a)-I punktā paredzētā atbrīvojuma pagarināšanu. Komisija 2023. gada 20. janvārī saņēma divus pieteikumus par 6(a) punktā paredzētā atbrīvojuma pagarināšanu attiecībā uz 9. kategoriju par *IMCI* un 11. kategoriju par citām EEI.

Saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 5. punkta otro daļu spēkā esošais atbrīvojums paliek spēkā, kamēr Komisija nav pieņēmusi lēmumu par pagarināšanas pieteikumu.

Svins kā leģētājelements alumīnijā

Atbrīvojums, kas minēts 6(b)-I un 6(b)-II punktā, tika iekļauts *RoHS* direktīvas III pielikumā ar Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2018/740⁵. Iepriekšējais atbrīvojums, kas noteikts 6(b) punktā, attiecas uz svina kā leģētājelementa izmantošanu alumīnijā ar svina saturu līdz 0,4 masas %, kā arī – līdzīgi kā 6(a) punktā noteiktais atbrīvojums – tas joprojām attiecas uz konkrētām EEI kategorijām. Tomēr lielākā daļa EEI kategoriju ir pārceltas uz tālākajiem apakšatbrīvojumiem, kas minēti 6(b)-I un 6(b)-II punktā. Ar šiem diviem atbrīvojumiem 6(b) punktā noteiktā iepriekšējā atbrīvojuma piemērošanas joma ir precizēta divos lietojumos: atbrīvojums 6(b)-I punktā attiecas uz **svinu saturošu alumīniju, ja tā klātbūtne ir saistīta**

³ Saraksts ir pieejams vietnē http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

⁴ Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2018/739 (2018. gada 1. marts), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu svina izmantošanai par tērauda leģētājelementu (OV L 123, 18.5.2018., 103. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

⁵ Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2018/740 (2018. gada 1. marts), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu svina izmantošanai par alumīnija leģētājelementu (OV L 123, 18.5.2018., 106. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

ar svīnu saturošu alumīnija lūžņu reciklēšanu, un 6(b)-II punktā minētais atbrīvojums attiecas uz svīnu saturošu alumīniju mehāniskai apstrādei.

Atbrīvojuma, kas noteikts 6(b) punktā, spēkā esības beigu termiņš ir 2021. gada 21. jūlijs attiecībā uz 8. un 9. kategoriju, izņemot medicīniskās ierīces *in vitro* diagnostikai un rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumentus. Minēto apakšgrupu spēkā esības termiņš ir 2023. gada 21. jūlijs attiecībā uz 8. kategorijas medicīniskajām ierīcēm *in vitro* diagnostikai (IVD) un 2024. gada 21. jūlijs attiecībā uz 9. kategorijas rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumentiem (*IMCI*). Arī 11. kategorijas “citas EEI, kas neietilpst nevienā no pārējām kategorijām” (citas EEI) atbrīvojums zaudē spēku 2024. gada 21. jūlijā.

Atbrīvojumam, kas noteikts 6(b)-I punktā, beigu datums ir 2021. gada 21. jūlijs, bet 6(b)-II punktā noteiktā atbrīvojuma termiņš ir 2021. gada 18. maijs, un to piemēro 1.–7. un 10. kategorijai.

Komisija 2019. gada 2. decembrī un 2020. gada 17. janvārī, *RoHS* direktīvas 5. panta 5. punktā noteiktajā termiņā, saņēma pieteikumu par šo atbrīvojumu darbības jomas atjaunināšanu un termiņa pagarināšanu. Komisija 2023. gada 20. janvārī saņēma divus pieteikumus par 6(b) punktā paredzētā atbrīvojuma pagarināšanu attiecībā uz 9. kategoriju “*IMCI*” un 11. kategoriju “citas EEI”.

Svīns kā leģētājelements varā

Direktīvas III pielikuma 6(c) punktā paredzētais atbrīvojums attiecas uz **svīnu vara sakausējumiem**, un tas tika pagarināts ar Deleģēto direktīvu (ES) 2018/741⁶. Atbrīvojums nav mainīts kopš pirmās *RoHS* direktīvas 2002/95/EK⁷.

Atbrīvojums attiecas uz visām EEI kategorijām. Pielikuma 6(c) punktā noteiktā atbrīvojuma spēkā esības beigu termiņš ir 2021. gada 21. jūlijs attiecībā uz 1.–7., 8. un 9. kategoriju (izņemot medicīniskās ierīces *in vitro* diagnostikai un rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumentus), kā arī 10. kategoriju. Atbrīvojums, kas noteikts 6(c) punktā, zaudē spēku 2023. gada 21. jūlijā attiecībā uz 8. kategorijas medicīniskajām ierīcēm *in vitro* diagnostikai (IVD) un 2024. gada 21. jūlijā attiecībā uz 9. kategorijas rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumentiem (*IMCI*), kā arī attiecībā uz 11. kategoriju “citas EEI, kas neietilpst nevienā no pārējām kategorijām” (citas EEI).

Komisija 2020. gada 15. janvārī un 16. janvārī, *RoHS* direktīvas 5. panta 5. punktā noteiktajā pagarināšanas termiņā, saņēma pieteikumu par 6(c) punktā noteiktā atbrīvojuma pagarināšanu.

Tehniskais novērtējums

Komisija 2020. gada oktobrī sāka pētījumu⁸, kas tika pabeigts 2022. gada februārī, lai veiktu vajadzīgo tehnisko un zinātnisko novērtējumu, kā arī sarīkoja 10 nedēļu ilgu sabiedrisko

⁶ KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES) 2018/741 (2018. gada 1. marts), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu svīna izmantošanai par vara leģētājelementu (OV L 123, 18.5.2018., 109. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/95/EK (2003. gada 27. janvāris) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (OV L 37, 13.2.2003., 19. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/95/oj>).

⁸ Pētījuma galīgais ziņojums (22. pakete) ir pieejams vietnē <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

apspriešanos ar ieinteresētajām personām. Visas piezīmes tika ņemtas vērā. Informācija par apspriešanos tika sniegta projekta tīmekļvietnē⁹.

- Attiecībā uz 6(a) punktā minēto atbrīvojumu tika iesniegtas 10 konkrētas atsauksmes, bet sabiedriskās apspriešanas laikā – daudzas vispārīgas atsauksmes.
- Attiecībā uz 6(b)-I punktā paredzēto atbrīvojumu tika iesniegtas 7 konkrētas atsauksmes, par 6(b)-II punktā minēto atbrīvojumu – 12 konkrētas atsauksmes, kā arī daudzas vispārīgas atsauksmes sabiedriskās apspriešanas laikā.
- Attiecībā uz 6(a) punktā minēto atbrīvojumu tika iesniegtas 12 konkrētas atsauksmes, turklāt publicēšanas laikā – daudzas vispārīgas atsauksmes.
- Lai izvērtētu konkrētu informāciju par jauno kategoriju no 2023. gadā saņemtajiem pieteikumiem, Komisija 2023. gada augustā sāka pētījumu¹⁰, kas tika pabeigts 2024. gada aprīlī. Tehniskais novērtējums ietvēra astoņu nedēļu ilgu sabiedrisko apspriešanos ar ieinteresētajām personām, un visas piezīmes tika ņemtas vērā. Informācija par apspriešanos tika sniegta projekta tīmekļvietnē¹¹.
- Par 6(a) punktā minēto atbrīvojumu tika saņemtas 8 atsauksmes.
- Par 6(b) punktā minēto atbrīvojumu tika saņemtas 13 atsauksmes.

Svins kā legētājelements tēraudā – tehniskie secinājumi

Tehniskā un zinātniskā novērtējuma ziņojumos tika uzsvērts, ka:

- svinu izmanto kā legētājelementu **tēraudā mehāniskai apstrādei**, lai palielinātu materiāla apstrādes veiktspēju, stabilitāti un virsmas gludumu;
- dažos gadījumos svina aizstāšana ir tehniski iespējama. Tomēr tehnisko novērtējumu veikšanas laikā to nevarēja sīkāk precizēt, un kopš pārskatīšanas 2015. gadā kopumā nav panākts nekāds progress attiecībā uz svina aizstāšanu tēraudā mehāniskās apstrādes vajadzībām. Ja atceltu atbrīvojumu, kas piemērojams lietojumam “mehāniskā apstrāde”, tam būtu negatīva ietekme, kas pārsniedz ieguvumus no svina aizstāšanas, jo īpaši tad, ja piemēro īsu beigu termiņu;
- lai dotu papildu laiku būtisku pierādījumu sniegšanai par aizstāšanas tehnisko statusu un izvairītos no negatīvas ietekmes uz tirgu, ir lietderīgi piešķirt īstermiņa atbrīvojumu;
- svins var būt klātesošs **periodiskā procesā karsti cinkotā tēraudā**. Cinkošanas procesā izmanto šķidro cinku, lai tērauda izstrādājumiem radītu cinka aizsargpārklājumu. Svins var būt piemaisījums izmantotajā cinkā no sekundārā cinka vai no svina atlieku koncentrācijas iepriekšējās partijās. Citos gadījumos ar nolūku pievienots svins nodrošina augstu pārklājuma kvalitāti, jo īpaši attiecībā uz lietojumiem ar nelielām detaļām. Tā kā daļa svina migrē uz tēraudu, saražotais tērauds satur nelielu svina daudzumu;
- pašreizējā svina koncentrācijas robežvērtība (0,2 masas %), kas piemērojama periodiskā procesā karsti cinkota tērauda sastāvdaļām, joprojām ir atbilstoša un piemērojama;

⁹ Apspriešanās laikposms: no 2020. gada 23. decembra līdz 2021. gada 3. martam; <https://rohs.exemptions.oeko.info/>.

¹⁰ Pētījuma galīgais ziņojums (27. pakete) ir pieejams vietnē <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

¹¹ Apspriešanās laikposms: no 2023. gada 16. oktobra līdz 2023. gada 11. decembrim; <https://rohs.biois.eu/>.

- sekundārā cinka izmantošana ir videi labvēlīga salīdzinājumā ar primārā cinka izmantošanu. Atbrīvojuma atcelšanai attiecībā uz periodiskā procesā karsti cinkotu tēraudu ir negatīva ietekme, kas pārsniedz ieguvumus no svina aizstāšanas. Tāpēc ir lietderīgi piešķirt atbrīvojumu;
- abos gadījumos tēraudu, uz kuru attiecas atbrīvojumi, izmanto dažādos galalietojumos. Netika sniegti pamatoti tehniski argumenti, kas pamatotu darbības jomas vai derīguma termiņa maiņu dažādām EEI kategorijām.

- **Svins kā leģētājelements alumīnijā – tehniskie secinājumi**

Tehniskā un zinātniskā novērtējuma ziņojumos tika uzsvērts, ka:

- svins var nejauši būt klātesošs reciklētos alumīnija lūžņos. Tas attiecas uz tādu sakausējumu liešanu, kas tiek kausēti krāsnī un izlieti veidnē;
- svina aizstāšanai alumīnija sakausējumos, kur svina klātbūtne ir saistīta ar alumīnija lūžņiem, nav ne būtisku vidisko priekšrocību, ne arī tā būtu samērīgi sasniedzama plašā rūpnieciskā mērogā. Tas nozīmē, ka sekundārā alumīnija aizstāšana vai atšķaidīšana ar primāro alumīniju lielos sakausējumos nebūtu iespējama visās lietojumu jomās, daļēji tāpēc, ka ir vajadzīgs lielāks enerģijas patēriņš;
- paredzams, ka svina saturs alumīnija lūžņos laika gaitā samazināsies. Ir vajadzīgs papildu laiks, lai nodrošinātu zemāka svina satura alumīnija sakausējumu uzticamību rūpniecībā;
- lai precizētu atbrīvojuma darbības jomu, būtu jāprecizē formulējums attiecībā uz **lietiem alumīnija sakausējumiem svina saturošu alumīnija lūžņu reciklēšanā**;
- maksimālā robežvērtība svinam lielos alumīnija sakausējumos būtu jāsamazina līdz 0,3 masas %, ņemot vērā tehnikas attīstību¹² un svina koncentrācijas samazināšanos alumīnija lūžņos;
- svina izmanto arī kā leģētājelementu **alumīnijā mehāniskai apstrādei**, lai, tam iedarbojoties kā smērvielai, uzlabotu mašīnapstrādājamību;
- lielākajā daļā EEI kategoriju tirgū ir uzticami svina aizstājēji alumīnijā mehāniskai apstrādei. Daudzos lietojumos ir aizstāts svins alumīnijā mehāniskai apstrādei. Pāreja uz bezsvina alumīniju bija acīmredzama jau šā atbrīvojuma pēdējā pārskatīšanā, kas tika veikta 2016. gadā¹³;
- pēdējā izvērtēšanas procesa laikā bija viens lietojums, kuram vēl nebija pieejams uzticams aizstājējs, proti, gāzes vārsti gāzes kontrolei un regulēšanai māsaimniecības gāzes ierīcēs.
- Paredzams, ka 2024. gada beigās noslēgsies aizstājējmateriāla izstrāde šim lietojumam gāzes vārstos. Pēc 18 mēnešu pārejas perioda spēkā esošajam atbrīvojumam, kas noteikts 6(b)-II punktā, jauns atbrīvojums svinam šādos konkrētos lietojumos vairs nebūs vajadzīgs;
- attiecībā uz 9. kategoriju “rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumenti” un 11. kategoriju “citas EEI” dati liecina, ka bezsvina alumīnija sakausējumu izmantošanai

¹² Svina saturs alumīnija sakausējumu liešanā 2020. gadā saskaņā ar standartu EN1706 AC 46500 tika samazināts līdz ne vairāk kā 0,29 % svina satura.

¹³ Galīgais ziņojums (9. pakete) – 2016. gada jūnijs – *Oeko-Institut* – Pētījums, lai novērtētu pagarināšanas pieprasījumus attiecībā uz 29 *RoHS 2* III pielikuma atbrīvojumiem: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3fdcc8c-4273-11e6-af30-01aa75ed71a1>.

mehāniskajā apstrādē un tādu alumīnija sakausējumu izmantošanai, kuros svina saturs ir samazināts no 0,4 % līdz 0,3 %, EEI ir jāpārprojektē un vismaz dažos gadījumos jāpār kvalificē. Tas prasa vairāk laika, nekā nepieciešams citām EEI kategorijām.

- **Svins kā leģētājelements varā – tehniskie secinājumi**

Tehniskā un zinātniskā novērtējuma ziņojumos tika uzsvērts, ka:

- vara sakausējumiem, kas satur svinu, ir sevišķas īpašības vadītspējas, relaksācijas, korozijas vai elļošanas spējas ziņā. Tāpēc svinu saturošu vara sakausējumu lietojums ir atkarīgs no EEI elektriskām un/vai mehāniskām funkcijām;
- attiecībā uz elektriskām sastāvdaļām svinu saturošus vara sakausējumus galvenokārt izmanto kā vadītājus dažāda veida savienojumos daudzos lietojumos. Attiecībā uz sastāvdaļām, kur svinu saturošus vara sakausējumus izmanto to mehānisko īpašību dēļ, pastāv bezsvina vara un cinka sakausējumi, bet šīm alternatīvām apstrādes procesā ir vajadzīgi pielāgojumi, kas prasa ilgāku laiku;
- lai gan nākamajos gados sastāvdaļas ar vienkāršu ģeometriju varētu aizstāt, pastāv aizstāšanas ierobežojumi, kas nozīmē, ka tos var izmantot tikai konkrētiem lietojumiem, un nav iespējams rast skaidru lietojumu nošķirumu;
- neraugoties uz atsevišķiem gadījumiem, kad aiztāšana ir iespējama, tika secināts, ka nav īstais laiks sašaurināt darbības jomu vai samazināt svina maksimālo koncentrācijas vērtību vara sakausējumos, un tam varētu būt būtiska ietekme;
- svinu saturošo varu izmanto dažādos galalietojumos, un netika sniegti pamatoti argumenti, kas pamatotu atšķirīgas darbības jomas vai derīguma termiņus atkarībā no EEI kategorijas. Visām EEI kategorijām būtu jānosaka viens beigu termiņš;
- lai gan atbrīvojumu ieteicams pagarināt, būtu jāiesniedz lietojumam specifiski pierādījumi un vajadzības gadījumā nākamajā pārskatīšanā būtu jāsašaurina atbrīvojuma darbības joma, ņemot vērā progresu darbā ar svina aizstāšanu vara sakausējumos.

REACH regula

Līdzīgs aizsardzības līmenis būtu jānodrošina, ja *RoHS* direktīvas darbības joma ir izslēgta no *REACH* regulā noteiktajiem ierobežojumiem.

Saskaņā ar *REACH* regulas XVII pielikuma 63. punktā paredzētā ierobežojuma 7. punktu svins ir ierobežots izstrādājumos un to pieejamajās daļās, lai samazinātu bērnu ekspozīciju svinam izstrādājumos, kas ir pieejami plašai sabiedrībai. Svins šajos izstrādājumos vai pieejamajās daļās ir ierobežots līdz 0,05 masas %, ja sastāvdaļas ir tādas, ka var nonākt bērna mutē. Robežvērtību nepiemēro, ja svina izdalīšanās rādītājs ir zemāks par noteiktu līmeni. Vienā dimensijā pieejamo daļu izmērs ir mazāks par 5 cm.

Saskaņā ar *REACH* regulas XVII pielikuma 63. punkta 8. punktu šī īpašā ierobežojuma prasība neattiecas uz *RoHS* direktīvas piemērošanas jomu. Tomēr saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmo daļu EEI materiālu un sastāvdaļu iekļaušana konkrētiem lietojumiem prasa, lai šāda iekļaušana nevājinātu *REACH* regulā paredzēto vides un veselības aizsardzību.

EEI ierīces vai to daļas var ievērojami pārsniegt 63. punkta 7. punktā noteikto robežvērtību to atbrīvojumu dēļ, kas piešķirti un paredzēti *RoHS* direktīvas III pielikuma 6(a), 6(b) un 6(c) punktā. Ņemot vērā dažādos lietojumu veidus, nevar izslēgt, ka bērni detaļas var ielikt mutē parastos vai saprātīgi paredzamos lietošanas apstākļos. Tāpēc ir lietderīgi un saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu un piesardzības principu pievienot šādu

zemsvītras piezīmi atbrīvojuma formulējumam *RoHS* direktīvas III pielikuma 6(a), 6(b) un 6(c) punktā:

- *Atbrīvojums neattiecas uz EEI, ko piegādā plašai sabiedrībai, ja parastos vai paredzamos lietošanas apstākļos bērni var iebāzt mutē EEI vai tās pieejamo daļu. Tomēr atbrīvojumu piemēro, ja var pierādīt, ka:*
- — *svina izdalīšanās ātrums no šādām EEI vai jebkuras piekļūstamas daļas ar pārklājumu vai bez pārklājuma nepārsniedz 0,05 µg/cm² stundā (ekvivalents 0,05 µg/g/h), un*
- — *izstrādājumiem ar pārklājumu – ka pārklājums ir pietiekams, lai nodrošinātu, ka šis izdalīšanās ātrums netiek pārsniegts vismaz divus gadus parastos vai saprātīgi paredzamos EEI lietošanas apstākļos.*
- *Šīs zemsvītras piezīmes nozīmē uzskata, ka EEI var nonākt bērna mutē, ja izstrādājums vai tā pieejama daļa vienā dimensijā ir mazāka par 5 cm vai ja tam ir šāda izmēra noņemama vai izvirzīta daļa.*

Zemsvītras piezīme ir darbības jomas ierobežojums, bet to piemēro tikai tad, ja ir izpildīti nosacījumi un izstrādājums vai izstrādājuma pieejamās daļas tiek piegādātas plašai sabiedrībai. Tādējādi tiek saprasts, ka ierobežojumam būs nenozīmīga ietekme, jo īpaši attiecībā uz EEI, ko izmanto profesionālā kontekstā.

Apspriedes

Komisija 2021. gada 11. oktobrī un 2024. gada 18. septembrī apspriedās ar dalībvalstu ekspertu grupu, kas nodarbojas ar *RoHS* direktīvas deleģētajiem aktiem. Komisija saskaņā ar 5. panta 3.–7. punktu veica visus nepieciešamos procesuālos pasākumus saistībā ar atbrīvojumiem no vielu ierobežojuma¹⁴. Par visām darbībām šajā saistībā tika informēta Padome un Eiropas Parlaments.

- Galvenā dalībvalstu ekspertu paustā kritika attiecās uz to, ka pieteikuma iesniedzēji tehnisko novērtējumu ietvaros nav snieguši pietiekamu informāciju. Pieteikuma iesniedzējiem būtu skaidri jāpierāda, ka ir izpildīti 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētie kritēriji, un būtu jāpamato savi apgalvojumi, pretējā gadījumā atbrīvojumu nevajadzētu piešķirt. Komisija to ir ņēmusi vērā, vajadzības gadījumā izveidojot apakšierakstus un nosakot īsus derīguma termiņus. Tika ņemtas vērā arī citas atsauksmes, ko sniedza vairāki nozares pārstāvji, par labu atbrīvojumu *status quo* saglabāšanai.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

- Izvērtējuma rezultāti liecina, ka atbrīvojums nevājinātu *REACH* regulā paredzēto vides un veselības aizsardzību saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. pantu, ar noteikumu, ka attiecīgajiem atbrīvojuma ierakstiem tiek pievienota zemsvītras piezīme.

Svins kā leģētājelements tēraudā

- Abi tehniskie lietojumi (svins, ko izmanto mehāniskai apstrādei, vai svins kā atlieka cinkotā tēraudā), uz kuriem pašlaik attiecas 6(a) un 6(a)-I punktā noteiktie izņēmumi,

¹⁴ Vajadzīgo administratīvo pasākumu saraksts ir pieejams [Komisijas tīmekļvietnē](https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home). Tas, kādā procedūras posmā ir katra deleģētā akta projekts, ir redzams Deleģēto aktu starpiestāžu reģistrā vietnē <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

ir sadalīti divos apakšatbrīvojumos, lai ņemtu vērā tehnikas attīstību, nodrošinātu juridisko noteiktību ieinteresētajām personām un atvieglotu nākamo izvērtēšanas procesu. Tāpēc ar deleģēto direktīvu 6(a)-I un 6(a)-II punktā tiek piešķirti divi izņēmumi attiecībā uz svinu tēraudā.

- Pirmais atbrīvojums 6(a)-I punktā, ar ko aizstāj iepriekšējo punktu, attiecas uz svinu kā leģētājelementu tēraudā mehāniskai apstrādei. Otrais atbrīvojums jaunajā 6(a)-II punktā attiecas uz svinu kā leģētājelementu periodiskā procesā karsti cinkotā tēraudā. Abos gadījumos ir izpildīts 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktā kritērija pirmais nolūks, proti, izslēgšana vai aizstāšana zinātniski vai tehniski nav realizējama lielākajai daļai lietojumu, uz kuriem attiecas atbrīvojumi.
- Uz 8. un 9. kategoriju, uz kurām pašlaik attiecas 6(a) punktā noteiktais atbrīvojums, attieksies abi jaunie apakšieraksti 6(a)-I un 6(a)-II punktā. Tā kā nav paredzama būtiska ietekme, iepriekšējais atbrīvojums, kas noteikts 6(a) punktā, pārstās būt spēkā 12 mēnešos.
- Tā kā kopš veiktā tehniskā novērtējuma ir pagājis krietns laiks, jauno apakšatbrīvojumu termiņiem vajadzētu būt īsākiem par maksimālo iespējamo derīguma termiņu, ko nosaka pēc tehniskajiem ieteikumiem. Turklāt, ņemot ļoti plašo darbības jomu un nozares iesniegtos nepilnīgos datus, ir pamatoti noteikt īsu termiņu, lai pieteikuma iesniedzējiem dotu iespēju pamatot savus apgalvojumus. Tā kā pieteikuma iesniedzējiem ir pienākums pierādīt, ka ir izpildīts viens no 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, tiem nākamajā novērtējumā jāiesniedz pilnīgi dati, pretējā gadījumā Komisijai ir jāapsver iespēja nepagarināt atbrīvojumu trūkstošu datu dēļ.
- Saskaņā ar tehnisko novērtējumu jaunajam apakšatbrīvojumam 6(a)-I punktā būtu jābeidzas agrāk nekā 6(a)-II punktā paredzētajam apakšatbrīvojumam. Tomēr garāks beigu datums, ņemot vērā pagājušo laiku, nepamato garāku termiņu apakšatbrīvojumam, kas noteikts 6(a)-II punktā. ņemot vērā tehnisko novērtējumu, ir lietderīgi noteikt vienu beigu termiņu visām Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā uzskaitītajām kategorijām.

Svins kā leģētājelements alumīnijā

- Pašreizējais 6(b)-I punkts, kas attiecas uz alumīniju, ja tā klātbūtne ir saistīta ar svinu saturošu alumīnija lūžņu reciklēšanu, ir pārcelts uz jauno 6(b)-III punktu. Jaunajā punktā ir precizēta darbības joma un noteikta maksimālā svina koncentrācija 0,3 masas %. Ir izpildīts 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta otrajā ievilkumā noteiktais kritērijs, proti, nav nodrošināta aizstājēju uzticamība.
- Lietojums, kas attiecas uz svinu alumīnijā mehāniskai apstrādei, vairs neatbilst attiecīgajiem kritērijiem, kas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikti 1.–7. un 10. kategorijai. Tā kā nozarei varētu būt vajadzīgs papildu laiks, lai pielāgotos šīm izmaiņām, būtu jāpiemēro maksimālais pārejas periods saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 6. punktu.
- Iepriekšējais atbrīvojums, kas noteikts 6(b) punktā, mainās apakšierakstos. Attiecīgie lietojumi, kas atbilst *RoHS* direktīvas kritērijiem, tiek pārnesti uz nākamajiem apakšierakstiem, un tāpēc ir lietderīgi, ka iepriekšējais 6(b) punkts zaudē spēku 12 mēnešos. Uz 8., 9. un 11. kategoriju, uz ko pašlaik attiecas 6(b) punktā noteiktais atbrīvojums, attieksies 6(b)-I un 6(b)-III punkts. Attiecībā uz 9. kategoriju “rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumenti” un 11. kategoriju atbrīvojums,

kas noteikts 6(b)-I punktā, paliek spēkā. Ir lietderīgi jaunajā 6(b)-III punktā iekļaut citas EEI kategorijas.

- Tā kā kopš veiktā tehniskā novērtējuma ir pagājis krietns laiks, jauno apakšatbrīvojumu termiņiem vajadzētu būt īsākiem par maksimālo iespējamo derīguma termiņu, ko nosaka pēc tehniskajiem ieteikumiem. Turklāt, ņemot ļoti plašo darbības jomu un nozares iesniegtos nepilnīgos datus, ir pamatoti noteikt īsu termiņu, lai pieteikuma iesniedzējiem dotu iespēju pamatot savus apgalvojumus. Tā kā pieteikuma iesniedzējiem ir pienākums pierādīt, ka ir izpildīts viens no 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, tiem nākamajā novērtējumā jāiesniedz pilnīgi dati, pretējā gadījumā Komisijai ir jāapsver iespēja nepagarināt atbrīvojumu trūkstošu datu dēļ.
- Tā kā netika iesniegti tehniskie dati, kas pamatotu atšķirīgu beigu termiņu ieviešanu dažādām EEI kategorijām, ir lietderīgi noteikt vienu beigu termiņu visām *RoHS* direktīvas I pielikumā noteiktajām kategorijām.

Svins kā legētājelements varā

Lietojumi, uz kuriem attiecas III pielikuma 6(c) punktā noteiktā atbrīvojuma pašreizējā darbības joma, atbilst vismaz vienam *RoHS* direktīvas 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajam kritērijam, proti, nav nodrošināta aizstājēju uzticamība.

- Netika iesniegta tehniskā informācija, kas liecinātu, ka pastāv tehniskas atšķirības starp EEI kategorijām attiecībā uz svina aizstāšanu vara sakausējumos. Ņemot vērā tehnisko novērtējumu, ir lietderīgi noteikt vienu beigu termiņu visām *RoHS* direktīvas I pielikumā noteiktajām kategorijām.
- Tā kā kopš veiktā tehniskā novērtējuma ir pagājis krietns laiks, jauno apakšatbrīvojumu termiņiem vajadzētu būt īsākiem par maksimālo iespējamo derīguma termiņu, ko nosaka pēc tehniskajiem ieteikumiem. Turklāt, ņemot ļoti plašo darbības jomu un nozares iesniegtos nepilnīgos datus, ir pamatoti noteikt īsu termiņu, lai pieteikuma iesniedzējiem dotu iespēju pamatot savus apgalvojumus. Tā kā pieteikuma iesniedzējiem ir pienākums pierādīt, ka ir izpildīts viens no 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem kritērijiem, tiem nākamajā novērtējumā jāiesniedz pilnīgi dati, pretējā gadījumā Komisijai ir jāapsver iespēja nepagarināt atbrīvojumu trūkstošu datu dēļ.

Deleģētais akts

Ņemot vērā tehnisko līdzību un svina klātbūtni EEI izmantotajos sakausējumos, būtu jāpieņem viens lēmums par visiem trim atbrīvojumiem. Šis juridiskais instruments ir deleģētā direktīva, kā paredzēts *RoHS* direktīvā, un tas atbilst tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām.

Deleģētās direktīvas mērķis ir veicināt cilvēka veselības un vides aizsardzību un saskaņot noteikumus par iekšējā tirgus darbību EEI jomā. Tālab tā atļauj izmantot citādi aizliegtas vielas konkrētiem lietojumiem saskaņā ar *RoHS* direktīvu un tajā noteikto procedūru III un IV pielikuma pielāgošanai zinātnes un tehnikas attīstībai.

Atbrīvojumu beigu datumi ir noteikti saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 2. punkta pirmo daļu. Nosakot beigu datumus, būtu jāņem vērā minimālais 18 mēnešu laikposms pirms beigu datuma, kurā ir jāiesniedz pagarināšanas pieprasījumi saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 5. punkta pirmo daļu, lai nozarei būtu pietiekami daudz laika pagarināšanas pieprasījumu sagatavošanai.

Nav paredzams, ka piešķirtie termiņi nelabvēlīgi ietekmēs inovāciju.
Savienības budžetu šī deleģētā direktīva neietekmē.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(8.9.2025),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/65/ES groza attiecībā uz atbrīvojumu svina kā leģētājelementa izmantošanai tēraudā, alumīnijā un varā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās¹ un jo īpaši tās 5. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Direktīvas 2011/65/ES 4. panta 1. punktā dalībvalstīm prasīts nodrošināt, ka tirgū laistās elektriskās un elektroniskās iekārtas nesatur minētās direktīvas II pielikumā uzskaitītās bīstamās vielas. Šo ierobežojumu nepiemēro noteiktiem minētās direktīvas III pielikumā norādītiem lietojumiem, kuriem ir piešķirts atbrīvojums.
- (2) Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas, kurām Direktīvu 2011/65/ES piemēro, ir uzskaitītas minētās direktīvas I pielikumā.
- (3) Svins ir Direktīvas 2011/65/ES II pielikumā iekļauta ierobežota izmantojuma viela. Viendabīgos materiālos svina maksimālā pieļaujamā koncentrācijas vērtība ir 0,1 masas %.
- (4) Ar Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2018/739² saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a)-I punktu tika piešķirts atbrīvojums svina kā leģētājelementa izmantošanai tēraudā mehāniskai apstrādei, kas satur līdz 0,35 masas % svina, un periodiskā procesā karsti cinkota tērauda detaļās, kurās svina saturs nepārsniedz 0,2 masas %. Minētais atbrīvojums attiecas uz Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā uzskaitīto elektrisko un elektronisko iekārtu 1.–7. kategoriju un 10. kategoriju. Minētās direktīvas III pielikuma 6(a) punktā noteikto atbrīvojumu piemēroja tikai 8., 9. un 11. kategorijas elektriskām un elektroniskām iekārtām.
- (5) Ar Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2018/740³ tika piešķirti atbrīvojumi svina kā leģētājelementa alumīnijā izmantošanai, kas satur līdz 0,4 masas % svina, vai nu

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/65/oj>.

² Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2018/739 (2018. gada 1. marts), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu svina izmantošanai par tērauda leģētājelementu (OV L 123, 18.5.2018., 103. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/739/oj).

³ Komisijas Deleģētā direktīva (ES) 2018/740 (2018. gada 1. marts), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu svina izmantošanai par alumīnija leģētājelementu (OV L 123, 18.5.2018., 106. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/740/oj).

mehāniskai apstrādei, vai svinu saturošu alumīnija lūžņu reciklēšanai. Atbrīvojumi ir noteikti Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(b)-I un 6(b)-II punktā. Minētie atbrīvojumi attiecas uz Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā uzskaitīto elektrisko un elektronisko iekārtu 1.–7. kategoriju un 10. kategoriju. Minētās direktīvas III pielikuma 6(b) punktā noteikto atbrīvojumu piemēroja tikai 8., 9. un 11. kategorijas elektriskām un elektroniskām iekārtām.

- (6) Ar Komisijas Deleģēto direktīvu (ES) 2018/741⁴ tika piešķirts Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(c) punktā noteiktais atbrīvojums attiecībā uz tāda vara sakausējuma izmantošanu visās kategorijās, kurā svina saturs nepārsniedz 4 masas %.
- (7) Komisija 2020. gada 17. janvārī un 2020. gada 20. janvārī saņēma divus pieteikumus par Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6. punkta a) un a)-I apakšpunktā noteikto atbrīvojumu pagarināšanu, ņemot vērā zinātnes un tehnikas attīstību, jo īpaši attiecībā uz tās darbības jomu. Komisija 2019. gada 2. decembrī un 2020. gada 17. janvārī saņēma divus pieteikumus par Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(b), 6(b)-I un 6(b)-II punktā noteiktā atbrīvojuma pagarināšanu, un 2020. gada 15. janvārī un 2020. gada 16. janvārī Komisija saņēma divus pieteikumus par Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(c) punktā noteiktā atbrīvojuma pagarināšanu.
- (8) Attiecībā uz Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a), 6(b) un 6(c) punktā noteiktajiem atbrīvojumiem Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā minētajai elektrisko un elektronisko iekārtu 8. kategorijai “medicīniskās ierīces *in vitro* diagnostikai” darbības termiņam bija jābeidzas 2023. gada 21. jūlijā, savukārt 9. kategorijai “rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumenti” un 11. kategorijai “citas elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas neietilpst nevienā no kategorijām”, kas minētas Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā, darbības termiņam bija jābeidzas 2024. gada 21. jūlijā. 2023. gada 20. janvārī tika saņemti divi pagarināšanas pieteikumi par katru atbrīvojumu, kas noteikts Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a) un 6(b) punktā, konkrēti attiecībā uz minētajām trim kategorijām. Saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 5. punkta otro daļu ar pieteikumu iesniegšanu spēkā esošo atbrīvojumu termiņš tika pagarināts, kamēr tiek pieņemts lēmums par pagarināšanas pieteikumiem.
- (9) Lai izvērtētu saņemtos pieteikumus, 2022. gadā tika veikts un pabeigts tehniskās un zinātniskās novērtēšanas pētījums⁵. 2024. gadā tika veikts un pabeigts vēl viens pētījums⁶, kurā galvenā uzmanība tika pievērsta kategorijām, attiecībā uz kurām pagarināšana tika pieprasīta vēlāk. Izvērtēšanas gaitā notika arī apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 7. punktu.
- (10) Pieprasītā atbrīvojuma pagarinājuma izvērtējumā tika secināts, ka attiecībā uz Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a)-I punktā noteikto atbrīvojumu svins tēraudā joprojām ir nepieciešams, lai sasniegtu noteiktas mehāniskās apstrādes īpašības. Aizstāšana vai likvidēšana periodiskā procesā karsti cinkotā tēraudā pašlaik nav ne tehniski iespējama, ne ekonomiski izdevīga. Tomēr abus tehniskos lietojumus var

⁴ KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES) 2018/741 (2018. gada 1. marts), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES III pielikumu groza attiecībā uz atbrīvojumu svina izmantošanai par vara leģētājelementu (OV L 123, 18.5.2018., 109. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir_del/2018/741/oj).

⁵ Pētījuma galīgais ziņojums (22. pakete) ir pieejams vietnē <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c774eb67-7cc6-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en>.

⁶ Pētījuma galīgais ziņojums (27. pakete) ir pieejams vietnē <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/708d9a2a-26e1-11ef-a195-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-327348441>.

iedalīt Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a)-I un 6(a)-II punktā, lai nākamajā pārskatīšanā varētu veikt mērķtiecīgāku pārbaudi.

- (11) Lai nodrošinātu pietiekami daudz laika svina aizstāšanai tēraudā un izvairītos no negatīvas ietekmes, kas ir lielāka par aizstāšanas radītajiem ieguvumiem, ir lietderīgi minētajiem lietojumiem piešķirt īsu derīguma termiņu saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 2. punkta pirmo daļu. Attiecībā uz Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a), 6(a)-I un 6(a)-II punktu ir lietderīgi noteikt vienu beigu termiņu visām minētās direktīvas I pielikumā uzskaitītajām kategorijām.
- (12) Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(a) punktā noteiktajam atbrīvojumam saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 6. punktu būtu jābeidzas 12 mēnešus pēc dienas, kad pieņemts lēmums par pagarināšanas pieteikumu.
- (13) Attiecībā uz Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(b)-I punktā noteikto atbrīvojumu svinam alumīnijā, ja tā klātbūtne ir saistīta ar svina saturošu alumīnija lūžņu reciklēšanu, tika konstatēts, ka svina koncentrāciju alumīnijā var vēl vairāk samazināt līdz 0,3 masas %. Tas būtu jāizklāsta jaunā punktā, precizējot, ka šāds alumīnijs ir liets sakausējums.
- (14) Vairs nav elektriskajās un elektroniskajās iekārtās izmantotās detaļās ar nolūku pievienot svina alumīnijā mehāniskai apstrādei. Tirgū ir uzticami aizstājēji svinam alumīnijā. Paredzams, ka pēdējā lietojuma joma, kurai pienākas šāds atbrīvojums, līdz 2025. gadam tiks aizstāta ar alternatīvām. Saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 6. punktu būtu jānosaka maksimālais 18 mēnešu pārejas periods, lai atsevišķi nozares tirgus dalībnieki varētu pielāgoties.
- (15) Tika konstatēts, ka, lai izmantotu svina saturošus alumīnija sakausējumus, kuros svina koncentrācija ir mazāka par 0,4 masas %, ir jāpārprojektē un jāpār kvalificē elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas ietilpst 9. kategorijā “rūpnieciskā monitoringa un kontroles instrumenti” un 11. kategorijā “citas elektriskās un elektroniskās iekārtas”, un tas nozīmē, ka ir nepieciešams vairāk laika atbilstības panākšanai salīdzinājumā ar citām kategorijām, kas minētas Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā. Tāpēc attiecībā uz šīm divām kategorijām būtu jāapsver garāki derīguma termiņi.
- (16) Attiecībā uz Direktīvas 2011/65/ES III pielikuma 6(c) punktu par vara sakausējumiem ar svina saturu līdz 4 masas % – zinātniskā un tehniskā novērtējuma laikā nebija iespējams identificēt un noteikt lietojuma jomas, kurām atbrīvojums vairs nav vajadzīgs, neraugoties uz daudzām norādēm, ka dažos lietojumos svina varētu veiksmīgi aizstāt. Tā kā aizstājēji nav pietiekami uzticami, būtu jāpiešķir atbrīvojuma pagarinājums. Ņemot vērā tehnisko izvērtējumu, ir lietderīgi noteikt vienu beigu termiņu visām Direktīvas 2011/65/ES I pielikumā uzskaitītajām kategorijām.
- (17) Elektrisko un elektronisko iekārtu materiālu un sastāvdaļu iekļaušana nedrīkstētu vājināt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1907/2006⁷ noteikto vides un veselības aizsardzību. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVI pielikuma 63. punktā noteiktā ierobežojuma 7. punktu svins ir ierobežots izstrādājumos un to

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj>).

pieejamajās daļās, lai samazinātu bērnu eksponētību svinam, ko satur izstrādājumi, kas tiek piegādāti plašai sabiedrībai. Svina saturs šajos izstrādājumos vai pieejamajās daļās ir ierobežots līdz 0,05 masas %, ja šīs sastāvdaļas var nonākt bērna mutē. Lai nodrošinātu atbilstību Regulā (EK) Nr. 1907/2006 noteiktajam aizsardzības līmenim, apstiprinātie atbrīvojuma ieraksti būtu jāmarkē ar zemspējas piezīmi, kas vēl vairāk ierobežo lietojumus saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma 63. punktā noteiktā ierobežojuma 7. punktu.

(18) Tāpēc Direktīva 2011/65/ES būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2011/65/EK III pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

Dalībvalstis, vēlākais, līdz [6. mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šajā direktīvā noteiktās prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstus.

Tās minētos noteikumus piemēro no [6. mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas + 1 diena].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, kurus tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 8.9.2025

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN*